

Enric Majó, parada i fonda a València

De Manelic, en «Terra baixa», a Goya, en televisió. Del «Hamlet» a l'Armando de «La dama de les camèlies». Tot això, sense oblidar el «macho cabrío» de «Yerma» o la «Setmana Santa» d'Espriu. Ara, però, fa «Jocs de dos-una parella oberta», del dramaturg Dario Fo. És Enric Majó.

Remei Blasco

De vegades, és espectador de la vida. Ara, assegut a la cafeteria Roma, contempla l'espectacle que a poqueta nit ofereix la plaça de la Mare de Déu. De València, li agrada el contrast entre el regust kitsch i l'art, l'art en majúscules. «Mires aquesta plaça i només pot ser valenciana. La barreja entre la porta gòtica de la catedral i el monument al riu Túria és meravellosa». Primer, demana una orxata, però, finalment, es decanta per això que a València hem batejat com «cafè del temps» (amb gel), i entre glop i glop és crític, molt crític, amb les programacions teatrals dels festivals d'estiu. Però, tot i això, encara li queden paraules encisadores per al seu amant més estimat, el teatre.

—L'especialització sembla regir el present. Enric Majó, però, ha fet quasi tots els papers de l'auca en el món de l'espectacle. Actor al cinema, a la televisió, al teatre, pintor, escenògraf...

—L'encasellament es fa insuportable. El que fa cafès només fa cafès i, si s'especialitza en cafès del temps, acaba fent, només, cafès del temps. A mi m'agraden moltes coses i quan m'hi poso en una la faig seriosament. Quan veig que no ha de sortir bé, la deixo i torno a començar. A més, si ets un bon actor tant et fa que el suport sigui un plató de cinema o de televisió, o un escenari. Mira el Laurence Olivier. El veus fent Hamlet i et mors de gust i el veus en *El príncipe y la corista* amb la Marilyn Monroe i tots dos estan genials.

—Les teues experiències cinematogràfiques, però, no han estat massa reeixides. La rossa del bar, Interior roig, El vicari d'Olot...

—De les dues pel·lícules que he fet amb el Ventura Pons, *La rossa* i *El vicari*, n'estic content. Han complert els objectius que ens vam marcar. *Interior roig* va ser un fracàs perquè vam llançar la pedra a mil i ens va caure als peus. Però també tenim dret a equivocar-nos, ¿no?

—¿El que no funciona, doncs, és la indústria cinematogràfica?

—Els directors de cinema no ens tenen en compte a la gent de teatre i això s'agreuja perquè el veritable centre de producció cinematogràfica és a Madrid i no a Barcelona.

—Barcelona és, segurament, la ciutat que ha donat més grups de teatre, però no n'hi ha gaires d'autors catalans.

—Els dramaturgs són un espècimen molt estrany. De poetes, novel·listes, músics, pintors en tenim excel·lents, però autors de teatre, no n'hi ha i d'aquesta mancança, no en podem donar la culpa al centralisme de Madrid. Les institucions haurien de mimar, moltíssim, no només el teatre en català, sinó també i, bàsicament, el teatre català. Perquè un Molière en català és teatre català, ¿no?

—Sembla que guardes un cert rancor a les institucions. ¿No et van ajudar a fer Setmana Santa?

—Setmana Santa va suposar una feina de recerca costosíssima. Es tractava de teatralitzar el pensament agnòstic de l'Espriu davant del món creient de dances i festes populars, tant del Principat com del País Valencià i les Illes. Treballàvem prop de cent persones i l'aventura em va costar un grapat de milions, dels quals les institucions només subvencionaren la desena part. Tenint en compte que es tractava del millor grup de dansa de Catalunya (l'esbart dansaire de Rubí) i del millor autor contemporani (l'Espriu), jo crec que els polítics es van permetre un luxe imperdonable deixant que morís aquest espectacle. Per exemple, no hem fet *Setmana Santa* a València i això a mi em sap molt greu, perquè els perjudicats han estat el públic i jo mateix. L'entrebanc, com sempre, la política. Les companyies de teatre hauríem de tenir un circuit natural als Països Catalans. La col·laboració ha de ser natural i fluida i no excepcional com passa ara.

—Parlem del teatre a l'estiu. *El Grec*, *la Fira de Juliol*, «Los veranos de la villa»... ¿Com veus les programacions?

—A tot arreu programen igual de ma-

lament. Tot s'ho emporten els estrangers. Aquesta horterada *yuppinessa* que hi ha al poder es vol posar medalles portant la Jeanne Moreau per satisfer les seves frustracions. Portar la Jeanne Moreau és un acte absolutament masturbatori si tenim en compte la poca capacitat del Teatre Principal de Barcelona. Però els programadors no són professionals, són uns *yuppinitos* amb ànsia política i els seus festivals no fan altra cosa que segar-nos l'herba sota el peus a la gent de teatre d'aquí.

—Però, a les companyies de fora que han estat al Grec, i sobretot a les de dansa, hi havia molts catalans.

—S'està caient en un tercermundisme espantós. Barcelona fa amb els seus ballarins el mateix que els Estats Units amb l'Amèrica del Sud: traure'n la primera matèria, reelaborar-la i tornar-la a vendre. L'administració no té com a objectiu crear futur, prefereix construir miralls que enlluernin, i això són les programacions d'estiu, un mirall que irradia majestuositat.

—La programació del Grec ha aixecat, enguany, una bona polseguera entre els actors catalans. No obstant això, el gremi sembla estar dividit.

—Ja els aniria bé, a les institucions, que estiguéssim barallats. La tècnica de presentar-nos com una banda d'estúpids és més vella que anar a peu, però la veritat és que al món del teatre no hi ha ni més ni menys històrics que entre els literats o les mestresses de casa. El fet que la polèmica Flotats-Sagarra omplís tants diaris, més fins i tot que la pau entre Iran-Irak, només s'explica en un país com el nostre.

—Flotats, Flotats...

—Mai diré res contra el Josep Maria perquè em sembla perfecte que hagi vingut a treballar a Barcelona i que sigui el futur director del Teatre nacional. Però, ¿per què només el Josep Maria? No pot ser tot per a ell, mentre la resta no podem representar les nostres obres perquè els polítics deixen que els teatres s'ensorrin. La gent de teatre ens hem adormit i ja és hora que ens rebel·lem, i si ho fem, el Flotats potser vindrà amb nosaltres.

La poqueta nit ja és nit i l'actor s'ha de preparar per pujar a l'escenari. Ens anima perquè l'anem a veure. «Ho passareu bé. És una obra molt feminista i jo m'hi trobo a gust»: A la pregunta de si faran *Joc de dos* a Barcelona respon, amb ironia, que «només actuen a ciutats importants». Està enamorat del teatre, i també de València, on té bons amics i on no li importaria fer *El virgo de Visanteta* «perquè cal recuperar l'humor dels sainets valencians». Si la idea qualla, seria meravellós, i a Enric Majó ningú no li para els peus. □